

МАВРОВСКО ЕЗЕРО MAVROVSKO EZERO

Мавровското Езеро е вештачки создадена акумулација со акумулирање на водите на Мавровска, Ниќифоровска и Леуновска Река, како и дел од горниот тек на Река Радика и Беличка Река. Езерото се наоѓа на 1230 м надморска височина, а е обрабено со планините Бистра и ШарПланина. Акумулацијата е сместена на некогашното Мавровско Поле сповршина од 1320 ха. на кота од 1202 м н.в. и максимална кота од 1233 м н.в. со можност за акумулирање на 274.8 милиони м³ вода корисен волумен. Полнењето на Езерото започна со првата етапа во далечната 1952 година, а експлоатацијата 1957 година. Акумулацијата зафаќа површина од 1370 ха при кота од 1233 м н.в. со должина на брегот од 24.7 км. Максималната длабочина на акумулацијата изнесува 50м, а просечната длабочина изнесува 26 м. Просечен доток во акумулацијата изнесува 8.676 м³•сек⁻¹, а просечниот годишниот доток изнесува 320 милиони м³ вода. Минималната работна кота на Езерото е 1207 м н.в. со запремина од 83 милиони м³ вода, која всушност претставува мртва вода и максимална кота од 1233 м н.в. и вкупна запремина од 357 милиони м³ вода.

Должината на езерото од крајната северна точка во заливот Масакица на Влајница (кај Бунец) до крајната јужна точка кај мавровската црква изнесува 10.5 км, а должината од Влезна градба до Маврово изнесува 7.5 км. Најголемата широчина на Езерото од Леуново до потопениот пат на западниот брег изнесува 3 км, а од Црн Камен па до западниот брег изнесува 1250 м. Бидејќи најниската точка на Мавровското поле изнесува 1.197 м еден километар јужно од излезната градба, тука истовремено се наоѓа и најголемата длабочина на Езерото. По целата должина брегот на Езерото благо е наведнат, само во непосредната близина на браната е стрм, некаде дури вертикален. Бреговите на езерото се мошне пристапни. На нив има четири мали заливи и еден ракавец. Површината на езерската вода во поголемиот дел на годината е мирна, бидејќи езерото е засолнето со планини и заштитено од јаки ветрови. Меѓутоа, температурата на водата има значителни сезонски и височински промени. Средната месечна температура на езерската вода во Јули и Август изнесува околу 20 оС, а највисоката температура може да ја премине и таа граница. Прозирноста на водата варира од 1.2 до 5.5 м. Езерската вода главно има зеленикава боја, која делумно се нијансира од рефлексите на околината.

Распоредот на кислородот во водата покажува разлики по сезони и длабочина. Додека во зимскиот период количеството на кислород е еднакво во сите слоеви на водата од површината до дното, за време на летната термичка трансформација тоа почнува да опаѓа од површината кон дното. Затоа летно време рибите се движат кон површината и кон утоките на притоците, каде што има повеќе кислород. Покрај електростопанското значење, Мавровското Езеро има водостопанско значење за наводнување на земјоделските површини во Горни Полог по излезот од Вруточката хидроцентра, а исто така оваа акумулација во перспектива може да се развива во еден од најубавите риболовни и високотуристички центри, посебно во западниот дел на Македонија. Значајна карактеристика на Мавровското Езеро се неговите 4 осцилации на нивото

на водата во текот на годината, поради повеќенаменското искористување на водата од оваа акумулација. Самите осцилации доведуваат до промена на климатските услови при што живиот свет во езерото во текот на годината е приморан да се привикнува на ваквиот режим на живеење. Карактеристично за Мавровското Езеро е што во текот на зимските месеци целосно може да замрзне особено во месец јануари.

ВИДОВИ РИБИ

Во езерото се застапени следните видови риби :

Salmo farioides – Мавровска пастрмка- Радичка пастрмка

Salmo letnica -Охридска пастрмка

Oncorhynchus mykiss – Калифорниска пастрмка

Cyprinus carpio - Крап

Leuciscus cephalus - Клен

Alburnus Alburnus – Плашица

Rutilus rubilio - Грунец

Barbus meridionalis - Мрена

Chondrostoma nasus – Скобуст

Vimba melanops - Попадика

Pachychilon pictum – Моранец

Salmo marmoratus - Главатица

Anguilla anguilla - Јагула

Во водите на Мавровското Езеро го има и речниот рак.

КЛИМА НА МАВРОВСКО ЕЗЕРО

Во ова подрачје се чувствува влијанието на континентална и планинска клима. Поради надморската височина климата станува поладна и повлажна, особено кога станува збор за количина на врнежи и температура, како и нивната распределба во текот на годината. Просечната

годишна температура на целото Мавровско подрачје изнесува 6.4 степени Ц. Поради силното влијание на планинската клима годишната амплитуда е намалена на 17.0 - 18.7 степени Ц. Средните температури во сите годишни времиња во просек, пооделно, изгледаат вака: во зима е 1.3 с. Ц, во пролет од 5.7 до 5,8с. Ц, во лето 14.8 до 15.5с.Ц и во есен од 7.8 до 8.2степени Ц . Со зголемувањето на надморската височина летните температури опаѓаат побрзо одколку зимските. Ова подрачје е најбогато со врнежи во споредба со другите подрачја од оваа надморска височина,

поради влијанието на медитеранскиот врнежен режим до кој е близок ова подрачје. Средногодишните вредности на врнежи се движат од 1044 до 1103 мм живин столб.

